

Mozaikok Lőw Immánuel megválasztásáról.

A kormánypart liberális frakciója Vészi Józseffel az élén nem tudni milyen indokokkal, megfőzte a maga számára Sándor Pált is, aki szintén belevetette magát a nagy kudarcra végződött harcba. Minden korteszűzöt igénybevettek, nem volt a kortéziának határa és nem riadtak vissza semmiféle eszközöktől, ami győzelmüket látszólag biztosíthatta volna. Minden számításuk bevált, csak az az egy nem, hogy Lőw Immánuel tiszteletet parancsoló egyénisége mellett minden kortesfogás rossznak bizonyul, minden erőszakos dolog visszafelé sül el. A kormányhű zsidók budapesti pártja úgy dolgozott, mint ahogy békeidőben dolgoztak a bankos országgyűlési választások idején. A választást megelőző estére 200 terítékes vacsorát rendeltek és már egy héttel ezelőtt kiküldték vidékre az ingyen vacsorajegyeket.

A múlt hét elején a Hevesi-párt Csernoch hercegprímást is felvonultatta a kortesharcban és olyan nyilatkozatot adott a szájába, mintha szerinte egyedül Hevesi Simon képviselhetné méltón a magyar zsidóságot a főrendiházban. Csernoch tényleg beszélt az esztorgomi rabbival, aki tényleg megkérdezte, mi a véleménye Hevesi Simonról. Csernoch tényleg elmondta jó véleményét, viszont az esztorgomi rabbi elfelejtette megkérdezni Csernochtól, hogy mi a véleménye Lőw Immánuelről. Most aztán kiderült az egész ügy eddig homályos háttérére. Csernoch illetékesek előtt kijelentette, hogy *nyilatkozatát nem szánta a nyilvánosság számára*, különben sem tudta, hogy milyen célzattal kérdezték meg Hevesi felől. Ha tudta volna, hogy szavait kortescélokra használják fel, nem nyilatkozott volna.

Az eredménykihirdetés előtt pár perccel megjelent a választási helyiségben Bernstein, nyiregyházi főrabbi. A tisztos, ősz rabbi érdeklődéssel vegyült a beszélgetésbe és amikor még nem került nyilvánosságra az eredmény, de kétségtelen volt Lőw imponáló győzelme, az ősz tudós a következőket mondotta:

— *Meghódolok Lőw Immánuel tudománya és multja előtt. Őt tartom a legméltóbbnak arra, hogy a magyar zsidóságot a felsőházban képviselje.*

Ez lovagias és derék ellenfél!

Hevesi Simon és Fischer Gyula főrabbiak nem szavaztak.

A választási helyiség falára feltűnő betűkkel volt kiírva: A jelöltek nevei alatt levő kockába kör rajzolando. A zsidók kereszt helyett körrel szavaztak. Érdekes jelenség volt különben, hogy annak ellenére, hogy valamennyi szavazatra jogosult intelligens, művelt ember volt, mégis akadt olyan szavazócédula, amelyen Lőw Immánuel kockájába kör volt rajzolva, alatta ez: *Lőw Immánuel.*

A választás befejezése után felszólalt dr. Biedl Samu, aki a többi között ezeket mondta:

— Mélyen meghatva állok itt ebben a történelmi pillanatban a mélyen tisztelt elnök ur és az urak színe előtt, amikor a magyar zsidóság egyetemének első ízben van alkalmja a magyar felsőházba tudós és neves főpapját, mint a felekezethez elismert képviselőjét küldeni.

— Históriai pillanat ez uraim, amelyet most, a választási aktus befejezésével átélünk. Az Országos Iroda nagynevű és tudós elnöke, dr. Mezei Ferenc tanácsos ur utóérhetetlen szavakban méltatta már ennek a mai napnak fontosságát és jelentőségét, az én gyenge szavaim csak szerényen huzódnak meg az ő magas szárnyalású beszéde mögött.

— Ebben a pillanatban úgy érzem és érezük mindannyian: az egész magyar zsidóság, hogy azoknak, akik most az érett gyümölcsöt a fáról leszedjük, szent kötelességünk megemlékezni legelső sorban arról, aki azt a fát elültette, amely a gyümölcsöt hozta. Nem lennénk most abban a helyzetben, hogy felsőházi tagot választassunk a magyar zsidóság

diszére és büszkeségére nagynevű, tudós papunk, dr. Lőw Immánuel személyében, aki a magyar zsidóságnak a törvény erejénél fogva reprezentabilis képviselője legyen a főrendiházban, ha dr. Mezei elnök ur önagsága, akinek kiváló személye és egész élete a magyar zsidóság szolgálatában állott és áll, nem készítette volna el a talajt és nem ültette volna el a fát. A magyar zsidóság osztatlan elismerése és forró hálája jár neki azért, hogy különösen a mostani nehéz időkben, de mindenkoron, a zsidó érdekeknek leghevesebb tolmácsolója, lángelkű szószólója volt illetékes helyeken. Kötelességem ezért dr. Me-

zei Ferenc tanácsos ur előtt az egész magyar zsidóság zászlóját tisztelettel meghajtani. Ezzel a nyilvános elégtétellel tartozunk neki, aki minden erejét és egyéni súlyát a mi érdekeink megvédésére vetette latba.

Fel kell még jegyezni, hogy Lőw Immánuel öt szavazatát formahiba miatt érvénytelenítették és hogy Mezei elnök az enunciaciót ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Minthogy pedig a megválasztott felsőházi tag sajnálatunkra körünkben nem jelent meg, kötelességemnek tartom, hogy a nagy férfiuhoz magam vigyem el azt a jegyzőkönyvi kivonatot, mely őt a magyar közjog értelmében felsőházi tagságra jogosítja.

A Délmagyarország többbezerkötetes kölcsönkönyvtárában havi díj előfizető részére 12 és 10, heti díj 2000 korona.

A szegedi Rádió Klub szerepe az amatőrkedés tökéletesítésében.

(A Délmagyarország munkatársától.) A rádióknak egész Magyarországon, természetes tehát, hogy Szegeden is igen rövid multja van. Ezalatt a rövid idő alatt is különösen a legutóbbi hónapokban emelkedett Szegeden a rádió iránt való érdeklődés és a jelekből következtetve, egészen bizonyos, hogy a rádióamatőrkedés Szegedhez méltó arányokban csak a legközelebbi jövőben fog igazán kifejlődni.

A Szegeden használt készülékek legnagyobb része amatőrkészítmény, aminek egyik kézenfekvő magyarázata, hogy a gyári készülékek, még a legkisebbek is, tuldrágák. Nem azt akarjuk ezzel mondani, hogy akár a gyárak, akár a kereskedők túlfizettetik a készülékeket, de az, hogy ilyesmi nem történik meg, egyáltalán nem enyhíti azok helyzetét, akik szerelnének rádiózní, nem rendelkeznek azonban azzal a 4-5 millióval, amibe csak egy háromcsöves készülék is kerül. A házilag előállított készülékek legnagyobb részével ezzel szemben igen sok baj van, aminek viszont az a magyarázata, hogy az itteni amatőrök legnagyobb részének nincs meg sem a kellő elméleti, sem a gyakorlati tudása. Szegeden a legkiválóbb rádiószakértők egyike Balogh István, aki mint főhadnagy a hadseregben is éveken át hivatalból foglalkozott gyakorlati és elméleti rádiókérdésekkel és akiről rádióamatőrök körében tudják, hogy több igen szép és nagyon sikerült készüléket állított elő. Vele folytattunk több ízben beszélgetést a szegedi rádiózás aránylag még fejletlen állapotáról. Balogh István véleményét ebben a kérdésben a következőkben összegezzük:

— Külföldön már páréves multa tekinthetett vissza a rádió, amikor Szegeden néhány újságolvasó tudomást szerzett róla. Még ezután is hosszú idő mult el, amikor az első felvevő készülék Szegeden megszólt. Kezdő amatőrjeink ebben az időben újságcikkek alapján állították össze készülékeiket és nem volt talán senki, aki vette volna azt a fáradságot, hogy legalább egy szakkönyvet átolvasott volna. Ez érthető is, mert az akkori időkben irodalmi téren az egyes államok még nagyon messze állottak egymástól, a magyar irodalom pedig nem foglalkozott a rádióval. Amikor pedig már az újságok hasábjain számoltak be a legújabb technikai vívmányról, egyesek bizva az egyes szakiskolákban szerzett tudásukban, elkezdtek gyártani az amatőrkészülékeket. Hogy milyenek voltak e készülékek, azt elképzelheti minden amatőr, csak arra kell gondolni, hogy egy-egy audiónlámpáért esetleg Bécsig is elmentek, hiszen Magyarországon rádiókereskedés még nem volt. Tény, hogy ezek az amatőrök nagy nehézségekkel küzdöttek, de legnagyobb nehézség mégis az elméleti tudás hiánya volt, amit nem tudtak beszerezni sehol. Azt hitték, hogy egy-egy kapcsolási rajz alapján összeállított készülék már komoly rádió. Hogy mennyire téved-

tek, bizonyítják, akik ezidőben vásároltak ilyen készülékeket és bosszankodtak azok szeszélyein és tökéletlenségein.

— Ma a rádió még mindig gyermekepőben jár, de azért annyira már fejlett, hogy érdemes vele széles körben is foglalkozni. Ehhez elsősorban megfelelő megértés és az esetleges hibákkal szemben való elnézés szükséges és ami a fő, türelem a végtelenségig. Alig mult el egy éve annak, hogy helybeli kereskedőink komoly alkatrészeket és készülékeket szereztek be, melyek alapján tényleg lehet a mai értelemben vett komoly rádiókészülékeket csinálni. De, sajnos, nem elegendő egy készüléket jól-rosszul összerakni, azt is tudni kell, hogy minek mi a célja, mi a rendeltetése és e cél mely alkatrésszel érhetik el legjobban. Ehhez volna szükséges a szakismeret, amit a közönség és mondhatni, a kereskedők is az egyetlen magyar szaklapon kívül pár külföldi amatőrlepből merítenek. A szaklapoknak ez az anyaga azonban csak az esetben használható, ha van kellő elméleti alap is, amely az amatőrlepek részleteiben jól kidolgozott problémáit egységesíteni tudja és tökéletes áttekintést nyújt. E cél szolgálja Budapesten egy szakegyesület. De ez csak a fővárosi közönséget elégítheti ki és e célból alakult meg a közelmultban Szegeden is egy egyesület, a Rádió Klub, melynek célja éppen erre az áttekintésre megtanítani az amatőröket és az egyes házagokat kitölteni. Mert mi a helyzet? Ma vagy alkatrészt vesz valaki és összeállít egy készüléket, ami *esetleg* sikerül, vagy kész gyári készüléket vesz, de ez horribilis összegekbe kerül, úgy, hogy sokak részére hozzáférhetlenné teszik a rádiószórakozást.

Ezek a sorok a szegedi rádiózás fejletlenségének magyarázatát adják és megjelölik a közelmultban megalakult Rádió Klub egyik legfontosabb szerepét. Tudomásunk szerint Balogh István részint a Rádió Klub keretében, részint a sajtóban keresni fogja az alkalmat, hogy a rádiózás egy-egy fontosabb problémájáról is, tehát a részletkérdésekről is tájékoztassa a rádió iránt érdeklődő közönséget.

Ben Hur Ramon Novarró

„Royal“-kávéházban
TOMBOCA
ma este